

[Merete Bjørn Hanssen.]

hvorledes disse principper forholder sig til organisationsfriheden for samtlige universiteternes medarbejdere, der som studerende, lærere, professorer eller øvrige ansatte virker på de offentlige arbejdspladser, universiteterne som statsinstitutioner er.

Merete Bjørn Hanssen: Siden jeg for en uge siden indleverede mit spørgsmål til undervisningsministeren, har en række begivenheder medført, at vi senere i dag skal behandle styrelsesloven for universiteterne på grundlag af et forslag om ændring, der er fremsat af 2 medlemmer af tinget.

Når jeg alligevel opretholder mit spørgsmål i dag, er det, fordi det principielle spørgsmål om organisationsfriheden og dens forhold til loven har været et centralt spørgsmål under hele lovens tilblivelse og i debatten om den siden. Jeg finder derfor, at det er et nødvendigt udgangspunkt for enhver debat om styrelsesloven at få skabt klarhed over, hvilken stilling lovgivningsmagten har taget til interesseorganisationernes rolle i administrationen og ledelsen af de statsinstitutioner, som det med loven fastslås — og det sker jo for første gang — at universiteterne er. De organisationer, der særlig har interesser knyttet til disse statsinstitutioner, er foruden de studerendes også lærernes, professorernes og de øvrige ansattes, og derfor er det, jeg beder ministeren redegøre for lovens stilling til organisationerne og dermed til organisationsfriheden.

Undervisningsministeren (Helge Larsen):

Jeg skal gerne bekræfte, at universitetsstyrelsesloven på intet punkt, heller ikke gennem de udsendte regler for valg til universitetsorganerne, angriber retten til frit at organisere sig, hverken for studenter, lærere, professorer eller andre ansatte ved universiteterne.

Jeg vil gerne tilføje, at jeg er enig med fru Merete Bjørn Hanssen om, at man endnu ikke fuldt ud har gjort sig klart, hvilken nydannelse styrelsesloven betyder i forhold til universiteternes placering i samfundet. Der er endnu nogle, som betragter universiteterne som fjerne og ophøjede verdener, og der er andre, der mener, at det er ret ligegyldige studenterarbejdspladser. Den førstnævnte, ældgamle opfattelse bryder styrel-

sesloven afgørende med, idet den fastslår, at universiteter er statsinstitutioner, der som andre statsinstitutioner må have lovgivningsregler for deres virksomhed. Den anden opfattelse bryder loven også med, idet den ser universiteterne som arbejdspladser for såvel professorer som lærere og studerende, hvis forhold ikke er lovgivningsmagten uvedkommende. Der er således i loven gennemført fuld integration af professorer og andre lærere og givet studenterne en væsentlig medbestemmelse, som de ikke tidligere har haft.

Statsinstitutioner ledes hyppigt af en direktør, og man kunne naturligvis parallelt dermed have fastsat, at også universiteter som de statsinstitutioner, de er, skulle ledes af en direktør. Styrelsesloven går imidlertid en anden vej og imødekommer i vid udstrækning ønsket om medindflydelse og medbestemmelse for alle ved universitetet beskæftigede, altså også for de studerende. Der tages her et væsentligt skridt mod demokrati på arbejdspladsen. Da alle på en arbejdsplads som Københavns universitet med 25.000 personer ikke kan deltage i styrelsen af universitetets anliggender, forudsætter loven, at man anvender repræsentationssystemet, og at lærergruppen vælger sine repræsentanter og studenterne deres repræsentanter til universitetets styrelse.

I overensstemmelse med loven, udvalgsbetænkninger og lovens tilblivelseshistorie i øvrigt fastsætter valgreglerne for begge grupper, at der er lige og almindelig valgret, direkte valg og adgang til, om det ønskes, at opstille flere kandidatlistor. Sker det, skal fordelingen af mandater foretages efter forholdstalsvalgmåden. Det er regler, der er almindelig anvendt i det danske samfund; nærliggende er det at sammenligne med valg til kommunalbestyrelser og skolenævn, nærliggende også fordi der ved styrelsen af universiteterne er tale om styrelse af et offentligt anliggende. De, der efter styrelseslovens regler sidder i universitetets ledelse, varetager en offentlig opgave, og naturligvis må lovgivningsmagten give regler for udpegning af dem, der skal varetage offentlige opgaver. Det er ikke indgreb i borgernes organisationsret. Såvel lærere som studerende kan frit organisere sig til varetagelse af deres interesser. De vil også ud fra disse interesser kunne opstille til valgene til universitetsle-